

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de suscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.

Fora. 4'50 trimestre

Estranger » 9'— »

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIVENDRES 13 D'ABRIL 1917

NÚM. 86

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes telèfon

LLETRES

EL NACIONALISMO CATALÁN de A. Rovira i Virgili - Editorial Mínerva, S. A. Barcelona

(ACABAMENT)

Odi a Espanya? No, no; no és això. Els nacionalistes catalans no senten odi a Espanya. Senten, sí, el ressentiment de qui es creu atropellat i humiliat. A través dels fets de l'història, hi ha hagut moments que han salpat guspires d'odi—d'odi mutual. Però els catalans no han odiat mai Espanya per ésser Espanya. Els seus sentiments hostils, en èpoques determinades, s'han adreçat contra Espanya, o contra Castella, per sentir-se ferits o vexats per elles. En tot cas, la força dels sentiments poc amistosos que hi pugui haver a Catalunya respecte de l'Espanya castellana, és inferior—ta és, al menys, la nostra profunda convicció—a la força dels sentiments del mateix gènere que hi ha a l'Espanya castellana respecte de Catalunya.

Tampoc diem que els catalans—i particularment els catalanistes—sentin per l'Espanya castellana grans amors. ¿Com poden sentir-les, si entre Castella i Catalunya s'ha vingut sostenint un plet secular?

D'altra part, cal reconèixer que el caràcter castellà i el català tenen moltes qualitats oposades i que això ha constituit sempre un fort obstacle per a arribar a la comunitat de sentiments i a l'enfortiment delsllaços d'afecte. Alguna cosa hi ha en el fons de l'ànima dels dos pobles que ha donat origen a una pregonada desavinença de molts seglest.

En aquest punt, creiem que expressen bé el sentir general dels catalans les paraules que el senyor Royo Villanova atribueix a don Teodoro Baró, antic director del «Diario de Barcelona»: «En resum: si vosté em pregunta si els catalans odien Espanya, li diré que no. Si vosté em pregunta si els catalans estimen Espanya, li diré que tampoc.» (1)

I que ningú no s'escandalitzi, ni vulgui llençar anatemes airats. Les coses són com són. I no hi ha res més imprecendent que la pretensió d'imposar l'amor obligatori. Això és impossible, així entre els individus com entre els pobles. A més, a aquests sentiments catalans no és estranya la conducta de l'Espanya castellana en el curs dels esdeveniments històrics.

Es interessant fer observar que en aquells darrers temps hi ha hagut en la joventut intel·lectual del nacionalisme el anhel d'arribar a la mutual comprensió cordial amb Espanya o almenys amb la

millor part d'Espanya. I això, no solament en l'esfera intel·lectual i literària, sinó també en l'esfera política. En aquest sentit estava inspirada la desapareguda revista «La Cataluña», en la qual col·laborava la joventut de la «Lliga Regionalista». Ha estat un noble intent d'aproximació, fallit per dissart, sobre tot en son aspecte polític.

El dolor de molts catalans és no poder estimar aquesta Espanya trista d'avui, ni poder ésser amb aquesta ni tan solament indulgents. El que més ens separa és la seva incuria davant els grans problemes, la seva indiferència davant els fets del món, la seva abulia fatalista, el seu persistent són, del qual no arriben a des�tar-la ni el sonar de les hores solemnes en que es decideix l'esdevenir de les nacions. Bellament acaba d'expressar aqueix sentiment un dels més als poetes de la nostra generació jove, En Josep M. Llánés Piñol.

Canto la patria...

Quina patria?

Totes, mentre llur saba tregui brot.

A tu no, immòbil, que t'ellotxes en la immobilitat damunt del llot.

Avui la guerra europea ha posat novament de relleu, d'una manera ben visible, la dualitat castellano-catalana. Castella és germanòfila, Catalunya és al-liadòfila. En el mode d'apreciar la guerra i les qüestions que s'hi relacionen, es revela que Castella i Catalunya viuen en dos mons d'idees completament distints.

Un renaixement espiritual d'Espanya seria, sens dubte, de gran eficacia per a arribar a una major cordialitat castellano-catalana. Pero, tot i això, la qüestió nacionalista subsistirà. Aquesta solament pot ésser resolta, o pel triomf de les nostres reivindicacions, o per la desaparició completa de Catalunya com a poble amb personalitat propria. Mentre Catalunya visqui, i les seves reivindicacions no estiguin satisfetes, hi haurà qüestió catalana, amb tota la gravetat i tots els perills d'una qüestió nacionalista.

I, per fortuna, la vitalitat de Catalunya, malgrat de totes les vicissituds, va en augment. L'importància de la qüestió catalana no farà sino créixer. El pan-catalanisme, que només està en sos començaments, encmanarà aviat els anhels nacionalistes a Valencia i a les illes Balears.

Els nacionalistes catalans creiem obrir en l'esdevenir una clara llum d'esperança. Les nostres idees són les que avui triomfen en el món. Estem convençuts que, com el nostre admirable Josep Carner ha dit, la vera història de Catalunya serà en els temps que vindran. Sabem que el nostre major i més temible

enemic és el descobeixement del nostre problema per part de l'Espanya castellana. Amb el lleial intent de contribuir a que sigui conegut millor, donem nosaltres a la publicitat aquest llibre.

A. ROVIRA i VIRGILI.

Comentari de la guerra

La gran ofensiva

Avui, amb la presa de Vimy, ja pot dir-se que la gran ofensiva és començada. Fins ara l'avancé franco-britànic en el sector d'Arrás havia de considerar-se com un aveng forçat, obligat per la retirada «expontània» de l'exèrcit alemany.

i davant la gran victòria anglesa de Vimy, la ofensiva tant anunciada ha de donar-se per començada ja.

L'atac per a la presa del puig de Vimy començà entre Arrás i Souchez. En aquest sector hi havia una concentració de l'artilleria que, segons els crítics, era la més formidable que mai hagin pogut estableir els homes. El bombeig sobtat i persistent netejà tot el que trobava al davant, destruint la cadena de fortificacions alemanyes que encerclaven Arrás i coronaven el puig de Vimy. Els anglesos avançaren després al través del sistema de trinxeres alemanyes, fins a Fenchy, pels aiguamolls del riu Scarpe.

El sistema de trinxeres del sur d'Arrás era poderosament fort, però ha cedit davant l'empenta formidable dels anglesos i canadencs. El terreny guanyat i els presoners fets, més d'onze mil, proven la importància que aquella victòria té pels aliats.

Mentre es retraven, darrerament, els alemanys repetien que ho feien conforme a plans establerts. Ara els anglesos, adoptant a llur torn la fórmula de Ludendorff, diuen també que operen segons els plans llurs. El que hi ha és que els anglesos, enllot: de retirar-se, avencen. Dècididament, com diu molt bé Marcel Hulin, el pan del mariscal Haig té més vàlua que ro pas el del mariscal Hindenburg.

La gran ofensiva és començada... Els estratègues de saló poden callar, per un moment. Ara força insensat fer càlculs de probabilitats. Els comentaristes han de limitar-se, doncs, a seguir el curs dels acontecements i restar a la expectativa.

NOTES ECONÒMICHES

II Congrés d'Economia

Com hem constat diverses vegades en aquest mateix lloc, la ciència Econòmica—la més blasmada de les ciències per àrida i abstracta—, abans acusada d'aixecar castells damunt l'incognoscible, és esdevinguda avui la regina de totes les dictadures. A les lleis econòmiques podrem dir que es cerca la salvació de les nacions.

Les actuals circumstancies imponen una renovació en l'activitat nacional i una adaptació a l'estudi dels més vitals problemes. Un congrés d'Economia és necessari per a concentrar totes les iniciatives disperses i orientar l'activitat social i particular per camins que condueixin a la nostra indústria, al nostre comerç, a les nostres finances, al terreny de resistència que convindrà situar-se després de la guerra.

Per això amb molt bon encert, el Centre d'Estudis Econòmics-Administratius de Madrid i la Societat d'Estudis Econòmics de Barcelona han organitzat el II Congrés d'Economia Nacional que's celebrarà a Madrid durant els dies 3 al 10 del vinent juny.

Aquest acord ha tingut ja l'accollida més falguera. Ha conseguit la col·laboració científica de valioses personalitats inscrites com a ponents, l'adhesió i patronat del Govern, la de importants entitats econòmiques i de il·lustres polítics caracteritzats per la llur constant actuació en problemes d'economia.

Constitueixen el Comitè d'Honor:

Els ministres d'Hisenda i Foment, Presidents de les Cambres d'Indústria de Madrid i Barcelona.

Societats Econòmiques d'Amics del País madrilenya i barcelonesa, Associació de Ramaders, Lliga de Productors, Associació d'Agricultors d'Espanya, Institut de Reformes Socials, Círcols de Unió Mercantil i Industrial de Madrid i Unió Hispano-Americana de Barcelona, Casa de Amèrica, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Cambres de Comerç de Barcelona i Madrid, Foment del Treball Nacional, i els senyors Riu, Cambó, Sánchez de Tora, Urquiza, La Cierva, alcalde de Madrid, Flores de Lemus i Graell.

Els senyors ponents que han de desenrotillar els diversos temes del Congrés són:

Secció primera.—Nacionalisme Econòmic: Goicoechea i Massó.

Secció segona.—La cultura i la Economia: P. Chalbaud, S. J., Benet Vilanueva, Gual i Elies de Molins.

Secció tercera.—La població en el seu aspecte econòmic: Ballesteros, Ballvé, Calvo, Sotelo, Serrana, Jover; Soler i G. Quijano.

Secció quarta.—El pressupost i la economia nacional: Olascoaga, Algarra i Graell.

Secció quinta.—La vida local i la economia nacional: Bartrina, Sans i Buhigas i Zumalacárregui.

Secció sisena.—Transports i comunicacions: Lluís André (don Elio), Navarrete i Carbonel.

Secció setena.—Crèdit i moneda: Sacristán (don Antoni), Viñals, Zulueta (don Josep) i Monfort.

Secció vuitena.—Política econòmica internacional: Maura i Gamazo (don Gabriel), Trías de Bes, Valle i Furriol.

Secció novena.—Liberisme en el seu aspecte econòmic: Rahola (don Frederic), Casadó i Ras.

Secció dezena.—La Estadística i la política econòmica: Rodríguez Bruna i Tallada.

Secció onzena.—Organització de les forces econòmiques nacionals: Amengual i Escalas.

Secció dotzena.—Acció econòmica: Vives i Mon Pascual.

Ademés del fi científic ha mogut a les entitats organitzadores el desig de que representi aquest Congrés tota la opinió econòmica i les aspiracions de totes les regions espanyoles, per lo qual es demana la col·laboració i adhesió de industrials i comerciants, de les corporacions i societats, de tots aquells que sentin interès per les qüestions de la economia.

La comissió organitzadora de Madrid la formen: Antoni Goicoechea, Cristòfol Massó, Pau Ballesteros i Blai Vives.

De Barcelona: Aureli Ras, Faustí Vallvé, Ramir Delgado i Joan Mon Pasqual.

En la Secretaria de la C. C. de Barcelona (Ausias March, 46, segon), podrà dirigir-se per a tota classe de consultes, inscripcions i demés detalls referents al mencionat Congrés.

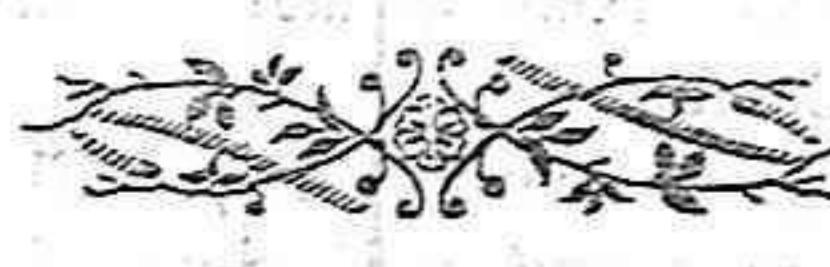
J. V. C.

Junta local de Reformes Socials

Baix la presidència del senyor alcalde don Manuel Sardà Martí, amb assistència del senyor inspector provincial dels treballs don Martí Navarro Flores, i la dels vocals de la Junta senyors Batailla, Elías, Domenech Grau, Borrás; Aulés; Roca; Domenech Ventura, Ferrer, Carbonell, Isern i Vergés, es reuní abans d'anir la Junta local de Reformes Socials i previa aprovació de l'acta de la sessió celebrada el 28 de març d'1917, s'acordà lo següent:

El senyor inspector proposa que la Junta acordi manifestar son profon sentiment per la desgracia ocorreguda el dia 7 de l'actual en la pirotecnia Gassull. Indica també que's deu pendre l'acord de contribuir amb la cantitat de cent

(1) A. Royo Villanova: «El problema català», Madrid, 1907. Pág. 209.

pessetes a la suscripció oberta per a socorrer als que han quedat desvalguts per dita desgracia i ademés constituir-se la Junta en una espècie de tutora dels nens orfes per a vigilar i atendre a sa educació així com a les necessitats.

Per a evitar en endavant desgracies anàlogues a les que ara es lamenten suplica al senyor alcalde que faci cumplir les determinacions següents:

Primer. Prohibir que des d'aquesta fetxa puguen els industrials pirotècnics tindre en els establiments dedicats a la venda existents dintre la població, cap cantitat de pòlvora elaborada o sens elaborar. En sa conseqüència deurán tindre únicament els models buits del material elaborat en sos respectius tallers.

Altres senyors de la Junta proposen que s'ampliï aquesta determinació a tots els comerciants de la localitat que expendeixen pòlvores o altres matèries inflamables.

Segon. Deu obligar-se als pirotècnics a que preparin l'embalatge de les matèries elaborades fora dels establiments dedicats a la venda dintre de la localitat.

Tercer. Els dipòsits o magatzems de les matèries elaborades deurán ésser, en el plaç prudencial que se senyali, traslladats en edificis que radiquin fora de la població.

Quart. No's deurá tolerar que tinguin en les habitacions on treballen els obrers pirotècnics, major cantitat de material inflamable que el que consumin en una part de la jornada.

Quint. Se deurá averiguar amb la major rapidesa possible els locals on se treballa en la elaboració i confacció de focs artificials que no estiguin en les degudes condicions legals, per a clausurarlos immediatament.

Sisè. Per a portar a efectivitat aquells acords, se proposa:

Visitari demà mateix els tallers de la indústria de la pòlvora i aixecar les corresponents actes d'apercibiment en que es facin constar els extrems a ells referents i que els senyors inspectors de la Junta efectuïn per lo menys una visita mensual a dits establiments.

Séptim i últim. La Junta acorda reunir-se freqüentment per a donar compte de les mides adoptades amb el fi d'évitar els accidents i proposar totes aquelles que's considerin acertades i convenientes per a aquest fi.

S'indica la conveniència de què's trasmeti als periòdics una nota dels acords presos i que's publiqui un Bandol en què's facin conèixer al veïnat els acords referents a la venda de pòlvora i explosius en els comerços de la localitat i pregaria a tots els ciutadans que denunciïn a l'Autoritat quants abusos i extralimitacions sobre aquest particular observin en tota la població.

La Junta així ho acorda i el senyor alcalde promet portar-ho al seu compliment, posant al servei d'això totes les facultats que li concedeixen les lleis.

El Sr. Pin i Soler, a Reus

Hi vé sovint, el senyor Pin, a nostra població, però no pot dir-se que vinga a Reus; el seu únic, exclusiu objecte, és visitar al seu gran amic, el senyor Font de Rubinat, i delectar-se en la contemplació de tantes i tantes maravelles bibliogràfiques com se troben en la casa del senyor Font. Mes, els vells amics i els novells admiradors de l'il·lustre literat sentiem l'afany d'escutar la paraula del mestre i passar uns moments en sa companyia, i al preu afectuós hi correspondé amablement el senyor Pin donant la conferència, que oportunament anunciarírem, en el Centre de Lectura, i acceptant un lloc preferent en taula amical.

LA CONFERÈNCIA

La conferència se celebrà el prop passat dissabte i versà sobre «Antonio Agustín, arquebisbe de Tarragona».

Entenem que és tasca impossible per a nosaltres la de ressenyar el discurs

del senyor Pin i per xó no gosem a emprendre-nos-la. Es un treball d'eruditio que únicament podríem resumir tenint-lo a la vista i com que no li tenim, ens hem de resignar a dir que és el próleg del recull d'obres del sabi arquebisbe català, recull que el Sr. Pin ha format i traduit amorosament per a que figuri en la col·lecció d'humanistes amb que ha enriquit la bibliografia catalana.

El senyor Pin i Soler, aimant fervorós de la seva terra catalana, home de exemplar cultura, se sentia condolgit de que moltes obres capdals, populars a l'estrange, fossin aquí quasi bé desconeigudes i sense reparar en sacrificis les ha incorporat a la nostra literatura.

El senyor Pin, llegí doncs, l'interessant estudi de l'alta personalitat de l'arquebisbe tarragoní, amenitzant la lectura amb la seva causerie deliciosa.

Els concorrents a l'acte foren tan nombrosos que el saló d'actes del Centre de Lectura es vegé ple.

EL BANQUET INTIM

Se celebrà el dilluns en el salóet roig de l'Hotel de Londres. Hi assistiren uns 25 amics i admiradors del senyor Pin, entre ells, l'erudit escriptor i bibliòfil En Ramón Miquel i Planas, qui vingué expressament de Barcelona a Reus per rendir son tribut a l'eximi literat.

El nostre amic Cavallé, president del Centre de Lectura, feu avinent que no's tractava d'un acte d'homenatge ni tan sols d'un obsequi, car fora massa migra per a correspondre als als mereixements del senyor Pin. Digué que s'organitzà aquell modest acte per a donar ocasió a que els vells amics poguessin ratificar-li el seu afecit, i els novells la seva adhesió i a l'ensems per a provar-li que l'admiració que per ell senten la gent de Reus, lluny de minvar va creixent i renovant-se.

El senyor Pin agrà aquestes manifestacions a les que correspongué oferint als presents la seva més franca i lleal amistat. A continuació donà lectura a també part de la col·lecció d'humanistes. Acabà tan agradable festa després de mitja nit.

RETALLS I COMENTARIS

En Rovira i Virgili escriu en «La Publicidad», sots els títols «El nacionalismo triunfante»:

«A medida que s'affirma la seguridad en la completa victoria de los aliados, van siendo más sólidas y claras las esperanzas en una liberación próxima de las nacionalidades europeas hasta hoy sometidas a los Estados imperialistas. Finlandia goza ya de su plena libertad constitucional. Polonia ha recibido, como un magnífico anticipo, el reconocimiento de su unidad y su independencia por parte del Gobierno provisional ruso. Irlandia no disfruta aún del régimen del «Home Rule» a causa del difícil pleito del Ulster; pero no puede dudarse de que se hallará pronto una solución transaccional que haga posible la implantación de la autonomía irlandesa. Lituania ve aumentar las probabilidades de obtener el reconocimiento de su libertad nacional, tanto por parte de los rusos como por parte de los polacos. Y Bohemia, según las corrientes que predominan hoy en las esferas políticas y diplomáticas de la «Entente», formará con Eslovaquia (su hermana por la raza, la lengua y la geografía) un Estado nacional. En sus últimas e importantísimas declaraciones hechas a los periodistas aliados, Milukof, el ministro de Relaciones exteriores de Rusia, acaba de proclamar explícita y rotundamente la necesidad de que se constituya un Estado checo-eslovaco.

Añádase a estos espléndidos resultados la seguridad de que, con el triunfo de los aliados, volverán a Francia la Alsacia-Lorena y a Dinamarca el Eslesvig, y que Italia y Serbia conseguirán la incorporación de sus tierras irredentas. He

aquí, con la fuerte evidencia de los hechos, el triunfo decisivo del ideal nacionista.

No queremos suponer, sin embargo, que todos los problemas nacionales queden resueltos, ni que todos los que lo sean obtengan una solución absolutamente satisfactoria. Pero el principio se habrá impuesto definitivamente. Y los pleitos y luchas q' en esta cuestión vengan después, no erán más que consecuencia del esfuerzo para aplicar el principio triunfante contra las últimas resistencias de los intereses y los principios vencidos.

Com que segons «las Circunstancias», FOMENT aprovecha todas las ocasiones para hacer política, hem de posar una vegada més de manifest l'actitud adoptada pel partit possibilista en l'organització de la festa «Pro-legionaris», i hem de dir per aque tchom ho sápig, ja que ells es fan el sat o el suec, que el partit possibilista fou l'únic partit d'esquerra (sic) que no envia delegat a la comissió organitzadora, ni hi intervingué per a res.

Ja tinguerem ocasió una altra vegada de copiar textes del portaveu possibilista en què's posava de manifest la germanofilia dels titulats republicans del Centre del carrer de Monterols.

Avui aprofitant l'ocasió que ja havíem deixat passar i que hem d'aprofitar per que segons ells les aprofitem totes, no més fem constar que els possibilistes no prengueren part en el festival «Pro-legionaris» fa pocs dies celebrat.

I per avui prou.

Escriu un confrare:

«Circulen nous rumors respecte dels destins del partit reformista, essent les versions més versemblants favorables a un reingrés de les colles de don Melquiades en el republicanisme.

Sembia que els senyors Lamana i Llari en una reunió darrerament tinguda pel capitán del partit reformista han defensat energícamet aqueix criteri que deixem exposat.

Realment, és de celebrar el bon criteri dels dos prestigiosos reformistes, si bé trobem que potser fora més productiu per a assolir-lo un destronament de l'eloquèntissim i jove diputat asturià, que per tants més averanys ha menat als seus inconscientíssims i ingénus admiradors. Per que el senyor Alvarez difficult trobarà en la seva àmiga femenina el suficient braó per a retornar a l'antic camí de les rebeldies republicanes.

Miserable aqueixa història d'una claudicació republicana. Aqueix contacte amb la monarquia és una immoralitat perque no ha dut res de positiu per a la patria perque totes les complacencies que no obeeixen a un ideal tenen una clara significació d'arcabotaría.

Si En Melquiades retorna al bon camí que benviniut sia. Pero consti que els «devaneos» no poden repetir-se sense que invadeixin els límits de la prostitució.»

Secció Oficial

Cambra oficial de Comerç i Industria de Reus

Des del dia 1.er d'abril i per durant tot aquest mes, estarà exposat en aquesta Cambra el Cens electoral rectificat per a quèls interessats puguen fer les reclamacions sobre inclusió o exclusió del mateix o sobre classificació en diferents grups o categories.

Dites reclamacions hauràn de presentar-se en la Secretaria de la Cambra durant la primera quinzena de maig següent.

Lo que en cumpliment dels articles 30 i 31 del Reglament orgànic de 29 de desembre de 1911, es fa públic per a que arribi a coneixement dels electors d'aquesta Cambra.

Reus 31 de març de 1917.—El President, Joan Boqué.—El Secretari, Joan Cachot.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°...	748.2	746.8
(Màxims) Sol... Ombra...	29.1	16.4
TERMÓMETRE		
(Màxims) Sol... Ombra...	9.3	17.2
PSICRÓMETRE		
(Tèmpera sec.) Idem humit...	15.3	13.7
Humitat relativa de l'aire...	74.7	67.3
Tensió del vapor acús...	9.7	9.9
ANEMÓ-Direcció del vent...	Calma	S.
METRE Velocitat del vent...	155.	48.
Pluviòmetre...	7.2	2.5
Evaquímetre...	Núvol	Núvol
Estat del cel...		

Entre'ls representants de la premsa d'aquesta ciutat i corresponsals de la de fòra ha sorgit l'idea de la celebració de una funció benèfica, quin producte es destinarà a aliviar la trista situació de les famílies de les víctimes de l'explosió del passat dissabte en el taller de pirotecnia den Miquel Gassull.

Ahir a la nit celebraren una reunió en les Cases Consistorials per a tractar de l'organització d'aquella funció benèfica, que hi ha el propòsit de celebrar en el Teatre Fortuny.

S'ha possessiat del càrec de director de la Normal de Mestres de Tarragona, don Miquel Sancho.

El quadern d'aquesta setmana de *Lectura Popular* publica el poema en un acte «La nau», original del distingit escriptor l'Ernest Soler de les Cases, fill del malaguanat Pitarra; quin poema en el Centre de Lectura l'any 1892.

Completa el dit quadern un conte del mateix escriptor titulat «La sotana vermella».

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Eres encarreguem de revisar les amortitzacions per medi dels cupons que se'n presentin al cobro, donant avis als interessats en el cas de sortir-los algún títol amortitzat, sense assumir cap responsabilitat per aital servei.

El Club Deportiu anuncia per al diumenge un partit de futbol entre son primer equip i el del Vilanova F. C.

Donada la potència de l'equip foraster i l'entusiasme que regna entre'ls nostres equipers, és de preveure resultarà un partit molt interessant.

Els Claustres de professors de les Escoles Normals d'aquesta província, han acordat que les Conferències pedagògiques d'aquest any se celebren els dies 18, 19, i 20 de juliol, en el Saló d'actes de l'Institut.

Avui se verificarà, davant la Comissió mixta de Reclutament, els judicis de revisions i excepcions dels pobles de Sant Jaume, Sant Vicens, Torredembarra, Vendrell, Vesella, Barbarà i Blancafot.

CASA DE CAMP se'n desitja llogar o arrendar una en els vorans de Reus.

Per a ofertes: Dirigir-se carrer Major, 5.

El jutjat de primera instància d'aquest partit publica sentència declarant que donya Francisca i donya Teresa Marca Boada tenen dret, per mitat cada una, a la venda d'una casa del carrer de Terme d'aquesta ciutat.

S'ha vist, en la Audiència provincial, una causa contra un subjecte que fou detingut per la guardia civil en el moment de facturar en la estació de Salou unes gallines que sustragué del Perelló. Per doble reincidència el fiscal li demanà dos anys i quatre mesos de presó correcional.

Evitarà V. infeccions intestinals usant A I G U A I M P E R I A L Farmàcies: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Drogueries: Roca i Ribas, Coix, Epicerie.

En les sessions de cine que aquesta nit donarà la Sala Reus, se repetiran els 1, 2 i 13 episodis de la interessant pel·lícula «El Círculo Rojo» que en les sessions d'ahir tingué als espectadors en constant emoció.

L'Ajuntament de Valls ha interessat al d'aquesta ciutat la cooperació per a lograr el suministre de la electricitat en les mateixes condicions ofertes per la societat econòmica «Riegos y Fuerza del Ebro», als municipis de Lleida i Osca.

En la nit del 9 del corrent se cometé un robo en la llaueria de Daniel Solé Tallada, d'Amposta, emportant-se'n els lladres una caixa de guardar capdals que contenia 1.500 pessetes, un revòlver Smith i 3 paquets d'encenedors. La caixa fou trobada

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies
després de la mossegada.

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Máquines d'escriure
Smith Premier n.º 10
Completament noves
:: garantides ::

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina **SMITH PREMIER** núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la **SMITH PREMIER N.º 10**, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.º, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Máquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A **QUALSEVOL PREU**

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta pureza dels seus components
acrediten que és la millor

FÀBRICA I DESPATX: carrer Castellar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIÀRIAMENT

Secció Comercial

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix
des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surf 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafranca; » 9'38	
» 7'25 » 9'23 e	
» 8'49 » 13'27 m	
» 14'13 » 17'42 c	
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o	
» Vilafranca » 20'37	
» 21'25 » 23'28 r	

DE BARCELONA A REUS

Surf 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
» 8'33 » 10'36 r	
» 9'20 » 12'47 c	
» 13'00 » 16'15 o	
» 15'23 » 19'24 m	
» 19'49 » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

Surf 12'54 » 13'24	
» 9'56 » 10'30 m	
» 14'30 » 15'00 m	
» 18'80 » 18'35 c	
» 20'50 » 21'34 m	

l'apparell **NO** és un
GRAMÓFON
CATÁLEGS GRATIS =

Companyía del Gramófon

SOCIETAT
ANÒNIMA
ESPAÑOLA

Exit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÁ** - Carrer Major, 22

Despatx, 24, pral.

Dipòsit de Rellotgeria. - Rellotges de butxaça i Despertadors des de 290 pessetes

TELEGRAMES

Madrid 12.

DEL CONSELL D' AHIR. — LES QÜESTIONS D'ACTUALITAT.

NOTA D'ESPANYA A ALEMANYA

Informes oficiosos amplien la referència del Consell d'anit: Els ministres examinaren atentament la qüestió del torpedejament del «San Fulgencio».

En tot moment procura Espanya evitar tot incident amb cap dels bel·ligerants, però quan s'ha trobat amb algú, ha respost en termes que mereixerien el aplaudiment de l'opinió.

En l'oportunitat present el Govern formularà una reclamació quin texto fou examinat en el Consell. La índole delicada del mateix obliga al Govern a procedir amb molt tacto, per lo qual no queda anit ultimada sa redacció.

La estadística del tonelatge perdut per causa d'accidents de guerra s'eleva ja a la sexta part del tonelatge total que posseim.

Com quels termes de la reclamació han d'ésser molt medits, és a dir, adequats a la gravetat del fet i alsi que's persegueixin, l'assumpto s'estudiarà novament en altra reunió.

També es tracta de la dificultat de les exportacions i importacions, especialment respecte a carbó, puig una gran part de les fàbriques tindran que parar forçosament si no s'até prompte al deficit dels carbons minerals.

En quant a les exportacions, hi ha comarques com Catalunya i Llevant que sentirien els efectes de la casi total paralització amb una intensitat tal, que en aquests moments causa ja profunda inquietud al Govern.

En la conferència que celebrà ahir amb el comte de Romanones el marqués de Comillas, li exposà aquest les dificultats que troba la Transatlàntica per a la navegació, puig té tancada la línia de Filipines, i en quant als viatges a Amèrica, els aconteixements demostren que per el moment ofereixen serioses dificultats.

Durant aquests dies se celebraran conferències entre el quefe del Govern i les persones de major responsabilitat en la vida pública per a que tots els acords que s'adoptin vagin pulsats per l'opinió.

El Consell de ministres que se celebrarà aquesta tarda serà també molt interessant, i seguirà l'estudi del texte de la nota que es dirigirà a Alemanya reclamant pel torpedejament del «San Fulgencio».

Informes de bon origen diuen que entre els ministres s'ha imposat un criteri favorable a que's formulà una protesta en termes d'energia per la violació de nostra neutralitat.

CONSELL A PALAU. — EL QUEFE DEL GOVERN

S'ha celebrat aquest matí Consell de ministres al Palau, baix la presidència del rei. La reunió durà hora i mitja.

Terminat el Consell, el dompte de Romanones marxà a la Presidència, on conferèncià amb els ministres d'Estat i de Hisenda. Després rebé a's periodistes i els diugué:

En el meu discurs en el Consell a Palau vaig tractar de política exterior, fixant-me principalment en els successos de l'última setmana i ocupant-me amb preferència de la ruptura entre Alemanya, els Estats Units i els imperis centrals, i de la reforma anunciada pel Kaiser de la Constitució de Prússia per a otorgar major extensió al sufragi.

De l'Argentina, anit, quan el Consell estava reunit, no's rebé cap notícia; però aquest matí hem rebut un telegrama de nostre embajador que confirma les notícies que adelantà la premsa.

Convé fixar-se molt en els aspectes de aquest assumpte. A la nota dels Estats Units notificant a l'Argentina l'estat de guerra amb Alemanya, el Govern argentí ha contestat en aquesta forma:

«En vista de les causes que han induït als Estats Units a declarar la guerra a Alemanya, el Govern argentí reconeix la justificació d'aquesta violació dels principis de neutralitat que per les regles del Dret internacional es consideren conquestes definitives de la civilització.

He llegit a vostés aquest telegrama per a que's facin càrrec de les mides i de la proporción del fet.

Respecte a política interior em vaig referir a les qüestions de les subsistències, dels transports, de l'ordre públic i de la completa tranquilitat que hi ha en tota Espanya.

Vaig parlar dels informes de la Direcció General d'Agricultura apropi de la collita pròxima, que afortunadament són favorables.

Aquesta tarda tindrem altre Consell de ministres a les cinc.

De la firma del rei no hi ha res de particular.

Ara hem estat reunits els senyors Alba, Gimeno i jo per a tractar de l'assumpto de les negociacions que segueix a Londres el marqués de Cortina.

M'ha visitat una comissió de Manzanares per a demanar-me l'envi de vagon, puig aquella estació està abarrota da de mercaderies.

PARLANT AMB EN

RUIZ JIMÉNEZ

El ministre de la Governació diugué que el Consell de ministres celebrat al Palau, fou breu, perque el rei tenia que visitar el regiment de Saboya.

Digué que'l quefe del Govern havia fet el discurs de rúbrica i que aquesta tarda es reunirà altra vegada el Consell en la Presidència en vista de que en el de ahir no s'havia acordat res.

— Ara, seguí dient, es diu que la crisi ha quedat aplacada, puig no hi ha hagut crisi.

CONSELL DE MINISTRES

A L'ENTRADA

A un quart de sis quedaren reunits a la Presidència els ministres.

A l'entrar feren els ministres manifestacions que confirmen que el Consell serà continuació del d'ahir, per a tractar assumptes d'actualitat.

ESPECTACLES

Sala Reus

Grans sessions de Cine per a avui. Preus i hores de costum.

IMP. SANJUÁN GERMANES REUS

EL CAS MES SENZILL DE TOS:

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitàries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA**EL RECONSTITUENT MILLOR**

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigí sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,

UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguint la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA**Nova lámpara estrangera****Lámpara Nitrógen****Dispot 1/2 Watt**

Gran potència lluminosa : Consum veritati : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTOS D'ELECTRICITAT i a VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.º, 1.ª - REUS

(Bar Americano)

Arraval de Robuster, núm. 26

**ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC**

CAFÉ PAMPA

EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER

REUS

SERRA

- Arraval de Santa Agna, número 80

- **REUS**

DROGUERÍA

de H. MARINÉ

Piazza de Prim

REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13

REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13

REUS

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

Se renta el tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 a 5

SANT JOAN, 10, 1.º

REUS

DISPONIBLE

JOAN PUJOL

Sabatería de Pere Roig

BARATURA i SOLIDESA

ARRAVAL STA. AGNA, 28

REUS

DISPONIBLE

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14

Passeig de Gracia, 62 (Colomà)

Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria

Arraval Santa Agna, 5

REUS

Esteve Massagué

COMISSIOS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.º

REUS

DISPONIBLE

REUS

REUS